

Sarajevo, 19.08.2019. godine

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA
12.08.2019.- 16.08.2019.

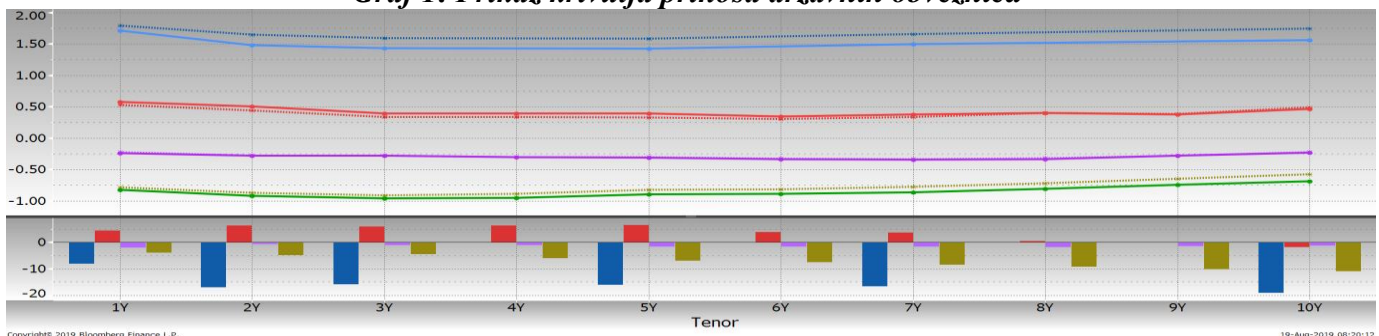
Tabela 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona			SAD			Velika Britanija			Japan		
	9.8.19	-	16.8.19	9.8.19	-	16.8.19	9.8.19	-	16.8.19	9.8.19	-	16.8.19
2 godine	-0,86	-	-0,91	1,65	-	1,48	0,44	-	0,52	-0,27	-	-0,27
5 godina	-0,82	-	-0,89	1,58	-	1,42	0,33	-	0,40	-0,30	-	-0,31
10 godina	-0,58	-	-0,69	1,74	-	1,55	0,48	-	0,47	-0,22	-	-0,23

Tabela 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi		
	9.8.19	-	16.8.19
3 mjeseca	-0,569	-	-0,704
6 mjeseci	-0,645	-	-0,769
1 godina	-0,758	-	-0,803

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za periode od 3 mjeseca do 30 godina na dane 16.08.2019. godine (pune linije) i 09.08.2019. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Povećana potražnja za sigurnijim investicijama bila je veoma izražena tokom posljednje sedmice usljed povećane zabrinutosti u vezi s trgovinskim ratom na relaciji Kina-SAD, kao i moguće recesije, a čemu u prilog idu prilično loši ekonomski podaci (usporen rast GDP-a u eurozoni i znatno veći pad industrijske proizvodnje od očekivanja) koji su objavljeni u posmatranom periodu. Ovome je doprinijela i izjava člana UV ECB g. Rehna u četvrtak kojom je signalizirano da bi ECB na narednoj sjednici u septembru mogla najaviti paket stimulatvinih mjera koje bi trebalo da premaše očekivanja investitora. Sve navedeno je uticalo na svakodnevni pad prinosa njemačkih obveznica srednjeg i dužeg roka dospijeća na nove rekordno niske nivoe sve do četvrtka (prinos desetogodišnjih njemačkih obveznica je probio nivo od -0,71%). Blagi rast prinosa zabilježen je tek na kraju sedmice, nakon optimistične izjave predsjednika Trumpa o nastavku pregovora s Kinom. Istovremeno, objavljena je nepotvrđena vijest da je Vlada Njemačke spremna da uvede politiku budžetskog deficita ukoliko najveća evropska privreda zapadne u recesiju, a nakon što su već objavljeni zvanični podaci o kontrakciji ove privrede u drugom kvartalu. Ipak, posmatrano na sedmičnom nivou, prinosi njemačkih obveznica su smanjeni između 5 i 11 baznih poena. Prinosi italijanskih obveznica su bilježili volatilna kretanja, ali su, prateći opšti trend pada prinosa državnih obveznica, na sedmičnom nivou zabilježili oštro smanjenje između 26 i 41 baznih poena, te je najveći pad zabilježen kod desetogodišnjih obveznica. Italijanski Senat nije uspio da postigne dogovor

oko datuma za održavanja glasanja povjerenja aktuelnom premijeru Conteu, a za ovu sedmicu je zakazano njegovo saslušanje pred Parlamentom.

Tabela 3: Kretanje ekonomskih indikatora za eurozonu

Red.br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Stopa inflacije – Njemačka	JUL	1,1%	1,1%	1,5%
2.	Stopa inflacije – Španija	JUL	0,7%	0,6%	0,6%
3.	Stopa inflacije – Francuska	JUL	1,3%	1,3%	1,4%
4.	ZEW indeks povjerenja investitora – Njemačka	AUG	-28,0	-44,1	-24,5
5.	GDP – EZ (kvartalno) prelim.	II kvartal	0,2%	0,2%	0,4%
6.	GDP – Njemačka (kvartalno) prelim.	II kvartal	-0,1%	-0,1%	0,4%
7.	GDP – Holandija (kvartalno) prelim.	II kvartal	0,3%	0,5%	0,5%
8.	GDP – Portugal (kvartalno) prelim.	II kvartal	0,4%	0,5%	0,5%
9.	Industrijska proizvodnja – EZ (G/G)	JUN	-1,5%	-2,6%	-0,8%
10.	Zaposlenost – EZ (kvartalno) prelim.	II kvartal	-	0,2%	0,4%
11.	ILO stopa nezaposlenosti – Francuska (kvartalno)	II kvartal	8,3%	8,2%	8,4%
12.	Stopa nezaposlenosti – Holandija	JUL	-	3,4%	3,4%
13.	Javni dug - Italija (u milijardama EUR)	JUN	-	2.386,2	2.364,7
14.	Trgovinski bilans – EZ (u milijardama EUR)	JUN	18,5	17,9	19,6

SAD

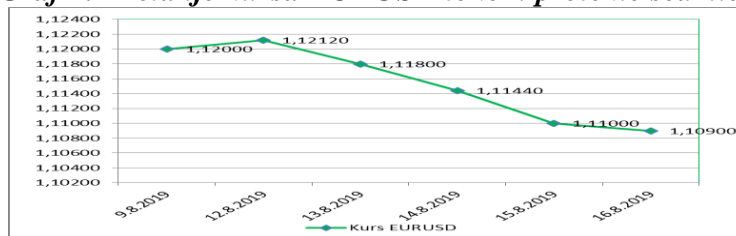
Prinosi na američke obveznice su tokom protekle sedmice smanjeni za 16 do 19 baznih poena, dok je inverzija krive prinosa i dalje prisutna, pod uticajem jačanja tenzija oko trgovinskog rata između SAD i Kine, kao i zabrinutosti zbog usporavanja globalnog rasta. Početkom sedmice predsjednik SAD Trump je izjavio da nije spreman da postigne trgovinski sporazum s Kinom i čak je doveo u pitanje septembarsku rundu pregovora, pojačavajući zabrinutost na finansijskom tržištu, kao i špekulacije da se ovaj spor neće ubrzo riješiti. Međutim, već u utorak administracija predsjednika SAD Trumpa je odlučila da odgodi povećanje carina od 10% na određene proizvode koji se uvoze iz Kine do decembra, što se privremeno pozitivno odrazilo na finansijsko tržište. Investitori su fokusirani na godišnju skupštinu Fed koja se održava ove sedmice, kako bi eventualno dobili signale o daljem ublažavanju monetarne politike. Većina tržišnih učesnika očekuje da će Fed ponovo smanjiti referentnu kamatnu stopu na septembarskom sastanku. Zvaničnici Bijele kuće su saopštili da administracija predsjednika Trumpa razmatra uvođenje više fiskalnih podsticaja, uključujući novi krug smanjenja poreza finansiranog od tarifa.

Tabela 4: Kretanje ekonomskih indikatora za SAD

Red.br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Indeks potrošačkih cijena (G/G)	JUL	1,7%	1,8%	1,6%
2.	Indeks ulaznih cijena (G/G)	JUL	-2,0%	-1,8%	-2,0%
3.	Indeks izlaznih cijena (G/G)	JUL	-	-0,9%	-1,6%
4.	Indeks započelih kuća (M/M)	JUL	0,2%	-4,0%	-1,8%
5.	Indeks građevinskih dozvola (M/M)	JUL	3,1%	8,4%	-5,2%
6.	Zahtjevi za hipotekarne kredite	9. AUG	-	21,7%	5,3%
7.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	10. AUG	212.000	220.000	211.000
8.	Bloomberg indeks potrošačkog povjerenja	11. AUG	-	61,2	62,9
9.	Indeks industrijske proizvodnje (M/M)	JUL	0,1%	-0,2%	0,2%
10.	Iskorištenost kapaciteta	JUL	77,8%	77,5%	77,8%
11.	Indeks proizvodnje prerađivačkog sektora (M/M)	JUL	-0,3%	-0,4%	0,6%
12.	Obim maloprodaje (M/M)	JUL	0,3%	0,7%	0,3%
13.	Bilans budžeta (u mlrd USD)	JUL	-120,0	-199,7	-76,9

USD aprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURUSD zabilježio pad s nivoa od 1,200 na nivo od 1,1090.

Graf 2: Kretanje kursa EURUSD tokom protekle sedmice

VELIKA BRITANIJA

Vlada Velike Britanije ne očekuje da će EU pokrenuti bilo kakve korake vezano za Brexit, barem u narednih mjesec dana, jer nastoji da sagleda kako će reagovati političari u Parlamentu Velike Britanije koji se protive napuštanju EU bloka, navode izvori koji su bliski s ovom situacijom. Premijer Johnson je tokom sedmice ponovio da će se držati svog plana i da EU mora ponovo otvoriti pregovore koji su ranije vođeni s njegovom prethodnicom May. Podaci za inflaciju, objavljeni prošle sedmice, su pokazali da je inflacija neočekivano premašila nivo od 2%, te je na kraju jula iznosila 2,1%, dok se očekivalo da bi trebala iznositi 1,9%. Iz Agencije za statistiku su saopštili da je još uvijek rano identifikovati slabljenje GBP kao glavni razlog rasta inflacije, te su ukazali na druge faktore koji su uticali na ovaj rast poput većih troškova hotelskog smještaja, video igrice te slabijih popusta na ljetnu odjeću u prodavnicama.

Lider opozicije Laburističke partije Corbyn je izjavio da zakonodavci koji se protive njegovom prijedlogu koji je usmjeren na uvođenju nove hitne vlade treba da razmotre prijetnje po Veliku Britaniju koje dolaze u slučaju Brexita bez sporazuma. Uzimajući u obzir da premijer Johnson nastoji da provede Brexit do 31. oktobra, sa sporazumom ili bez njega, njegovi protivnici smišljaju na koji način da ga zaustave kao i da zaustave eventualnu katastrofu koju bi situacija Brexita bez sporazuma prouzrokovala po ekonomiju. Tako je Corbyn zainteresovan za izglasavanje nepovjerenja i formiranje prelazne vlade sa njim na čelu, a nakon toga predlaže izbore, dok anti-Brexit liberalni demokrati preferiraju pronalazak alternativnih lidera za jedinstvenu vladu.

Tabela 5: Kretanje ekonomskih indikatora za UK

Red. br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	ILO stopa nezaposlenosti (tromjesečno)	JUN	3,8%	3,9%	3,8%
2.	Prosječne sedmične zarade, bez bonusa	JUN	3,8%	3,9%	3,6%
3.	Inflacija (G/G)	JUL	1,9%	2,1%	2,0%
4.	Temeljna inflacija (G/G)	JUL	1,8%	1,9%	1,8%
5.	PPI ulazne cijene u proizvodnju (G/G)	JUL	0,3%	1,3%	0,3%
6.	PPI izlazne cijene proizvodnje (G/G)	JUL	1,7%	1,8%	1,6%
7.	Indeks cijena kuća (G/G)	JUN	1,0%	0,9%	0,9%
8.	Maloprodaja (G/G)	JUL	2,5%	3,3%	3,8%

Tokom protekle sedmice GBP je aprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Kurs EURGBP je zabilježio pad s nivoa od 0,93117 na nivo od 0,91289, dok je kurs GBPUSD povećan s nivoa od 1,2033 na nivo od 1,2149.

JAPAN

Prema rezultatima Reutersovog istraživanja, preko polovine ispitanih ekonomista vjeruje da je mogućnost dodatnih stimulansa BoJ povećana, a što je rezultat odluke BoJ iz prošlog mjeseca da uvede dodatne stimulanse ukoliko globalno usporenje rasta bude negativno uticalo na ekonomski oporavak Japana, kao i u slučaju da se nastavi trend aprecijacije JPY u odnosu na USD.

Ministar finansija Aso je izjavio da je volatilnost na finansijskim tržištima visoka i da se nada da će doći do smirenja tržišta. On je dodao da na ovakva kretanja utiče nekoliko faktora, uključujući trgovinski rat na relaciji SAD-Kina. Istovremeno, ministar privrede Japana Motegi je izjavio da Japan i SAD nastoje da održe trgovinske pregovore u Vašingtonu polovinom naredne sedmice.

Krajem prošle sedmice Ministarstvo finansija SAD je saopštilo da je Japan u junu nadmašio Kinu kao najvećeg investitora u američke državne obveznice, nakon što je povećao svoja ulaganja na 1,122 biliona USD (što je skoro trogodišnji maksimum) sa 1,101 biliona USD, koliko su ova ulaganja iznosila u maju.

Tabela 6: Kretanje ekonomskih indikatora za Japan

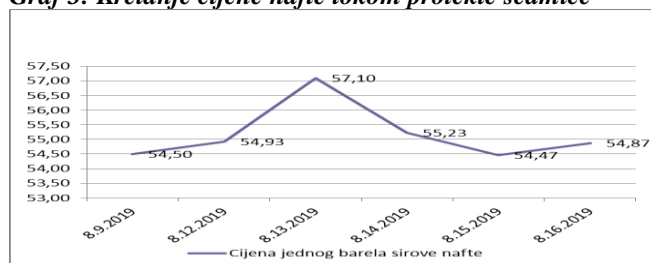
Red. br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Proizvođačke cijene (G/G)	JUL	-0,5%	-0,6%	-0,1%
2.	Porudžbine mašinskih alata (G/G) prelim.	JUL	-	-33,0%	-37,9%
3.	Porudžbine osnovnih mašina (G/G)	JUN	-1,1%	12,5%	-3,7%
4.	Industrijska proizvodnja (G/G) final.	JUN	-4,1%	-3,8%	-2,1%
5.	Iskorištenost kapaciteta	JUN	-	-2,6%	1,7%
6.	Indeks uslužnog sektora (M/M)	JUN	-0,1%	-0,1%	0,0%

JPY je tokom protekle sedmice aprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURJPY zabilježio smanjenje s nivoa od 118,38 na nivo od 117,96. JPY je deprecirao u odnosu na USD, te je kurs USDJPY zabilježio rast s nivoa od 105,69 na nivo od 106,38.

NAFTA I ZLATO

Na otvaranju njujorške berze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 54,50 USD (48,66 EUR). Početkom sedmice cijena nafte je bilježila rast i održavala se blizu najvećeg nivoa u posljednjih sedam dana, pod uticajem očekivanja da će podaci o stanju zaliha nafte u SAD ukazati na pad, nakon što je u prethodnom periodu zabilježen neočekivani rast istih. Takođe, na rast cijene nafte početkom sedmice uticaj je imalo i odgađanje planiranog povećanja carina od strane SAD na uvoz robe iz Kine. Sredinom sedmice cijena nafte je zabilježila smanjenje, nakon što su objavljene vijesti da su zalihe nafte u SAD na sedmičnom nivou povećane za 1,6 miliona barela. Razočaravajući ekonomski podaci za Kinu i SAD su dodatno pojačali globalne zabrinutosti, što se odrazilo i na smanjenje cijene nafte. U narednim danima zabrinutost zbog recesije je uticala na pad cijene nafte. Krajem sedmice cijena nafte je bilježila blagi rast nakon što je predsjednik SAD Trump signalizovao da bi uskoro mogao pregovarati s predsjednikom Kine Xi Jinpingom. Tokom protekle sedmice cijena nafte je povećana za 0,68% u odnosu na sedmicu ranije. Uprkos sedmičnom rastu cijene nafte, na mjesečnom nivou je zabilježen pad od 6,3%. Saudijska Arabija se obavezala na smanjenje izvoza nafte, s ciljem uticaja na rast cijene ovog energenta. U međuvremenu OPEC je upozorio da postoje izgledi da se tržište nafte približava „tržištu medvjeda“ uprkos smanjenju obima ponude. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte iznosila je 54,87 USD (49,48 EUR).

Graf 3: Kretanje cijene nafte tokom protekle sedmice

Pripremili:

Služba Front Office

Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.

Na otvaranju londonske berze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.496,95 USD (1.336,56 EUR). Početkom sedmice cijena zlata je probila nivo od 1.500 USD po unci, pod uticajem tenzija oko trgovinskog rata Kine i SAD i njegovog efekta po globalni rast. Pojedini analitičari smatraju da pored tenzija, koje su rezultat trgovinskog rata, snažan pad prinosa na državne obveznice i njihov ulazak u negativne teritorije, takođe, daju podršku cijeni zlata. Sredinom sedmice cijena zlata je nastavila s rastom, pod uticajem inverzije krive prinosa SAD, kao i slabih ekonomskih podataka u Kini i Njemačkoj koji su pojačali strah od globalne recesije. Do kraja sedmice cijena zlata je smanjena, ali se održavala na nivou preko 1.500 USD po unci, pod uticajem zabrinutosti da inverzna kriva prinosa SAD signalizuje recesiju, što podstiče tražnju za zlatom kao sigurnom aktivom. Inverzna kriva prinosa snažno je pojačala tražnju za sigurnim investicijama. Zalihe fonda SPDR, najvećeg fonda koji trguje zlatom, su tokom protekle sedmice povećane za 0,9% odnosno na 844,29 tona. Trgovci su sada u iščekivanju rezultata narednog sastanka Feda i očekivanja da će doći do smanjenja referentne kamatne stope, što daje dodatnu osnovu cijeni zlata. Na sedmičnom nivou cijena zlata je povećana za 1,11%. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata iznosila je 1.513,52 USD (1.364,76 EUR).

Graf 4: Kretanje cijene zlata tokom protekle sedmice

